

Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
De heer Mr. J.P.H. Donner
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Datum
21 april 2011

Uw kenmerk

Ons kenmerk
SvE/JS/2011/043

Bijlage(n)

Onderwerp
Wet kenbaarheid energieprestatie gebouwen

Geachte heer Donner,

Op 13 april 2011 hebben wij de Wijziging van de Woningwet, de Kadasterwet en enige andere wetten in verband met de implementatie van richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen (Wet kenbaarheid energieprestatie gebouwen) voorgelegd gekregen voor de (reguliere) *ex ante* Actal-toets.

Dit dossier vormt voor ons geen aanleiding voor specifieke adviespunten, maar het illustreert volgens ons wel de noodzaak voor versterking van de voorbereiding op Europese beleidsvorming. Dit onderstreept de conclusies op dit punt van ons advies "Versterken Nederlandse EU-beleidsvoorbereiding om Europese regeldruk te beteugelen" aan de Minister van Buitenlandse Zaken van november 2010 (SvE/JS/PO/2010/185). Wij adviseren om de CET de keuze voor prioritaire dossiers niet alleen te laten baseren op (nationale) wetgevingsprogramma's, maar ook op basis van de (Europese) Roadmaps.

In deze brief lichten wij dit advies nader toe. Wij hebben de brief daartoe onderverdeeld in twee delen: (a) de *ex ante* toets voor het wetsvoorstel en (b) de systeemimplicaties voor de regeldrukaanpak. Wij hebben een afschrift van dit advies verstuurd aan de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie vanwege de systeemverantwoordelijkheid voor de vermindering van regeldruk. Met het oog op de samenhang met de Europese beleidsvoorbereiding en ons eerdere advies hierover hebben wij ook een afschrift verstuurd aan de Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken.

a) Ex ante toets van het wetsvoorstel

Het wetsvoorstel betreft een minimale implementatie van een Europese Richtlijn, in de toelichting staat dat minder belastende alternatieven niet mogelijk zijn. De administratieve lasten voor bedrijven worden berekend op 3,2 miljoen euro per jaar; voor burgers is het ruim 80.000 uur en 4,8 miljoen euro per jaar. Daarnaast berekent uw ministerie eenmalige administratieve lasten van 20,8 miljoen euro.

Uit de documentatie blijkt dat er bovendien hoge nalevingskosten zijn die niet werden berekend en dus ook niet in de afweging zijn betrokken. Voor zover de eenmalige administratieve lasten betrekking hebben op het tonen van het energielabel in niet overheidsgebouwen waar veel

publiek komt, moet met het oog op de beperkte geldigheidsduur van 10 jaar voor een energiecertificaat ook een structurele component worden onderscheiden. Uw ministerie onderzoekt op dit moment naar mogelijkheden om deze doelgroep die aan verplichte affichering wordt gehouden te verkleinen. Wij adviseren om de ruimte die de Richtlijn hiervoor biedt maximaal te benutten.

Het voorstel introduceert veel rompslomp in de Nederlandse huizenmarkt, dan wel het Nederlandse volkshuisvestingsbeleid. Naast het zichtbaar tonen van het energielabel in niet-overheidsgebouwen waar veel publiek komt noemen wij drie voorbeelden om dit te illustreren:

1. Bij koopwoningen wordt het onmogelijk om te verkopen zonder afgifte van een energie label doordat dan niet kan worden ingeschreven in de openbare registers. Verkopers worden hierdoor gedwongen om een certificaat te overleggen en de contractsvrijheid om hiervan af te zien is op dit punt uitgehold.
2. Bij huurwoningen in de geliberaliseerde sector en de utiliteitsbouw wordt een mogelijkheid geïntroduceerd voor huurders, om 10 procent van de huur in te houden totdat het energielabel door de verhuurder is overhandigd.
3. Bij vermelding in commerciële media, zoals advertenties bij huur en koop, moet voor alle huizen waarvoor een energielabel is afgegeven dit energielabel ook worden vermeld. (Let wel: er is een register waar een aspirant-koper dit zelf zou kunnen opvragen).

Wij hebben het specifieke wetsvoorstel desondanks niet geselecteerd voor een advies. Uit de toelichting blijkt dat uw Ministerie zich binnen de mogelijkheden van de Richtlijn inspanst om te kiezen voor het minst belastende alternatief qua administratieve lasten. Daarmee spitst de vraag van beleidsalternatieven met minder gevolgen voor regeldruk zich toe op het Europese onderhandelingsresultaat.

Actal heeft over de regelgeving omtrent energieprestaties gebouwen één keer eerder advies uitgebracht (RL/JS/2005/165) en bovendien een brief verstuurd aan de Minister van VROM (RL/JS/2006/161). In het advies wordt gewezen op het grote belang van een tijdige, krachtige Nederlandse inzet op administratieve lasten op Europees niveau. Ook hebben wij *met klem* gevraagd om deze richtlijn aan te kaarten als “knellende regelgeving”, vooral met het oog op een volstrekt andere invulling waarbij wordt uitgegaan van vrijwillige certificering.

In het licht van het huidige wetsvoorstel blijven wij van mening dat het wenselijk is dat deze richtlijn wordt aangekaart bij de Europese Commissie als “knellende regelgeving”. Wij zijn graag bereid om daarbij te helpen.

Ten slotte wijzen wij er op dat dit voorstel een druk legt op de netto reductiedoelstelling. Wij zijn daarom zeer benieuwd naar de wijze waarop het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties deze toenames voor de administratieve lasten van burgers en bedrijven zal compenseren en zullen daar specifiek op letten bij de komende voortgangsrapportages vermindering regeldruk.

b) Systeemimplicaties voor de regeldrukaanpak

In een recente studie door het Instituut Clingendael, uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, is de beleidsvoorbereiding van dit specifieke dossier uitvoerig geëvalueerd.¹ Wij vatten dit als volgt samen:

- De verantwoordelijke ministeries hebben bij de Europese beleidsvoorbereiding veel aandacht besteed aan de gevolgen voor de administratieve lasten;
- In het BNC fiche stond expliciet vermeld dat het een groot dossier betrof (in termen van administratieve lasten);
- De verantwoordelijke ministeries hebben de Regiegroep Regeldruk en/of REAL niet betrokken in de beleidsvoorbereiding;
- De Regiegroep Regeldruk en REAL hebben het dossier niet opgemerkt, dan wel geen aanleiding gezien om in de voorbereiding hierop aan te haken;
- Bij de Europese beleidsbeïnvloeding heeft onbekendheid bij de betrokken ministeries met definitieverschillen tussen de Nederlandse en de Europese aanpak van administratieve lasten de effectiviteit geschaad;
- Ten aanzien van beïnvloeding van Europees beleid via de (internationale) netwerken van de regeldruk aanpak schrijft het Clingendael-rapport dat er sprake is van “een gemiste kans”.

Het dossier illustreert het belang van Europees beleid voor Nederlandse regeldruk. Tegen deze achtergrond stellen wij vast dat het van cruciaal belang is om de betrokkenheid van de Commissie Effect Toetsing (CET) ook ten aanzien van Europese beleidsvoornemens vorm te geven. Dit kan eenvoudig worden gerealiseerd binnen de beoogde systematiek, en moet worden gezien als aanvulling op de ambtelijke betrokkenheid van Regiegroep Regeldruk en het nieuwe REAL (PRED) in de BNC procedures.

Wij adviseren de CET de keuze voor prioritaire dossiers niet alleen te baseren op (nationale) wetgevingsprogramma's, maar ook op basis van de (Europese) Roadmaps.

Hoogachtend,

Dr. S.R.A. van Eijck
Collegevoorzitter

Dr. R.W. van Zijp
Secretaris

¹ Instituut Clingendael, *Administratieve Lastenverlichting voor Burgers. Een uitdaging op verschillende bestuurlijke niveaus* (Den Haag 2010); aldaar pp. 99 - 111